PALAFRUGELL 2018

HISTÒ-RIES DE VIDA

LA PUNXA

ajuntament de palafrugell
arxiu municipal

institut comunicació PALAFRUGELL

PALAFRUGELL

HISTÒ-RIES DE VIDA

LA PUNXA

ajuntament de palafrugell
arxiu municipal

INSTITUT comunicació PALAFRUGELL

Primera edició de 300 exemplars, agost de 2018

Edita: Ajuntament de Palafrugell
Web: www.palafrugell.cat
Dipòsit legal: DL GI 944-2018

Fotografia:
Josep M. Romero
www.romaniphoto.com

Edició de textos:
Carles Martí Bosacoma

Direcció d'art i disseny:
Marc Garrido Puig

Edició de l'audiovisual:
Carles Martí Bosacoma

Composició musical:
Emma Pumarola Sirvent

Correcció dels textos:
Marta Padrós Coll

Impremta:
Gràfiques Agustí

2018 © Ajuntament de Palafrugell

INTRODUCCIÓ

El llibre que teniu a les mans i l'audiovisual que el complementa expliquen la memòria del barri de la Punxa transmesa per la seva gent.

És el tercer projecte d'*Històries de vida*, una iniciativa conjunta del Pla de Barris la Sauleda-carrer Ample i l'Arxiu Municipal. L'objectiu de la col•lecció és reconstruir i preservar, a través de la memòria oral i personal dels seus habitants, la història col·lectiva dels barris de Palafrugell. Hi participen professionals de diversos àmbits (fotògrafs, dissenyadors, músics, editors audiovisuals, etc.) i, en aquesta ocasió, s'ha comptat amb la col•laboració de l'Institut de Comunicació, el suport de l'Associació de Veïns de la Punxa i d'Educadors de Carrer de Palafrugell, i el treball del fotògraf resident al barri Josep M. Romero (www.romaniphoto.com).

El llibre recull una selecció de frases de les 20 entrevistes realitzades, així com els retrats dels protagonistes i fotografies de diferents èpoques dels seus àlbums familiars i del barri. A l'audiovisual, disponible a la pàgina web (www.palafrugell.cat/consulta-en-linia/audiovisuals) i també al canal de youtube de l'Ajuntament de Palafrugell, trobem les converses mantingudes amb els veïns, on han anat desgranant les seves memòries personals.

Agraïm la generositat de totes les persones que han volgut compartir retalls de la seva memòria, sense les quals aquest projecte no seria com és.

ÍNDEX

Francesc Salellas Bach 07
María Dolores García García 08
José Moreno Bustos 09
María Martínez Saavedra 10
José Gómez Navarro 11
Laura Fabra Grau 12
Carles Torrent Fajardo 13
Margarita Muñoz Alberni 14
Alfonso Galeote Escobar 15
Zacaria Al Gattari 16
Khalil Daïa 17
Abdelmajid Tahli Belhassani 18
Xavier Bona Pagès 19
Remedios Romero Herrera 20
Isabel García Vizcaïno 21
José Martínez Moya 22
Marifé Martínez Ortega 23
Isabel Zamora García 24
Rafael Bermúdez Castellano 25
Jordi Piferrer Puig 26

Francesc Salellas Bach

"Ara tot està construït"

La Punxa, segons la nostra associació, arribaria fins a la zona de la Llanada, fins al carrer del Cementiri. Fins i tot hi ha un carrer allà, a tocar de la ferreteria, que es diu carrer de la Punxa. En urbanitzar-se, la zona aquella també s'ha aproximat més i fa la sensació d'aproximació al centre. Ara tot està construït.

Ma Dolores García García

“Venir aquí a l’hivern era una odissea”

El meu pare es va trobar una barraca. De mica en mica la vàrem anar engrandint, però en un principi era una barraca. La meva mare treballava, em portava al *cole* i quan jo era una mica més gran, amb el meu germà, veníem sols a casa des de *les monges*. Venir aquí a l’hivern era una odissea, perquè el camí d’aquí al davant, abans era tot ple de suros i els suros a la tarda et venien darrere trepitjant-te els talons... Havies de cantar... es passava molta por. I quan tot això es va urbanitzar, la meva mare va comprar la parcel·la, va tirar la barraca a terra i va arreglar la casa.

José Moreno Bustos

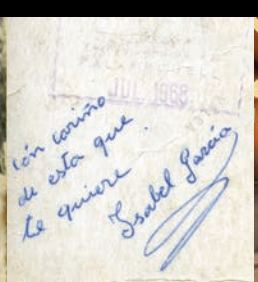
“Así nos hicimos las casas un montón de gente, ayudándonos”

Y entonces yo hice lo que se hacía en aquellos tiempos: le ayudaba a un montón de gente, la gente me ayudaba a mí, ayudábamos al otro y así nos hicimos las casas un montón de gente, ayudándonos. Pero no contando si yo había ido a su casa diez veces y el otro había venido cinco o veinticinco, no, no, no. Me decían: “José, la semana que viene no vendremos ninguno a trabajar a tu casa porque hay que ir a casa de Juan, que está haciendo el forjado, y hay que echar el hormigón y poner las vigas.”

María Martínez Saavedra

"Cuando subes la subida se acababa el barrio"

El barrio se acababa aquí. Cuando subes la subida se acababa el barrio, ya no había más. Y ahora sí.

Está toda la calle donde viven los kosovares, hicieron la panadería... Ha crecido mucho el barrio.

José Gómez Navarro

“Yo de cocinero y ella de camarera”

Mi mujer y yo nos conocimos aquí, aunque éramos de dos pueblos cercanos, Graena y Lugros, cerca de Guadix. Hay unos trece o catorce kilómetros entre un pueblo y el otro, pero nos conocimos aquí, en el hotel Begur, trabajando yo de cocinero y ella de camarera.

Laura Fabra Grau

"Era com un poble a part"

Quan vaig venir aquí em sentia molt allunyada del poble i per això encara ara en continuo dient *anar al poble*, perquè és que per anar al poble havíem de travessar el bosquet...

Eres de Palafrugell, però era com un poble a part, no era un barri, era com una població propera.

Carles Torrent Fajardo

"Soc ceramista"

Soc ceramista. M'han tingut sempre aquesta feina com un entreteniment, però per a mi la ceràmica és molt més que un mitjà de subsistència. Fins i tot, i d'això ja fa molt temps, vaig deixar la fusteria, que era molt més que fer de fuster, era un negoci familiar. El meu pare en deia *el patrimoni*. Per a ell va ser molt dur que ho deixés, i ho entenc, perquè li va costar molt de pujar-ho.

Margarita Muñoz Alberni

“Els nens no tenen on jugar a pilota”

Els nens no tenen on jugar a pilota. Ells diuen que en el parc on fem la festa i hi tenim el local social nou no poden jugar a pilota perquè piquen contra les parets. Han d’anar en aquest camp on hi havia abans l’Intermarché. El meu nen té catorze anys i ja l’hi deixo anar, però a la meva nena no, si no hi vaig jo.

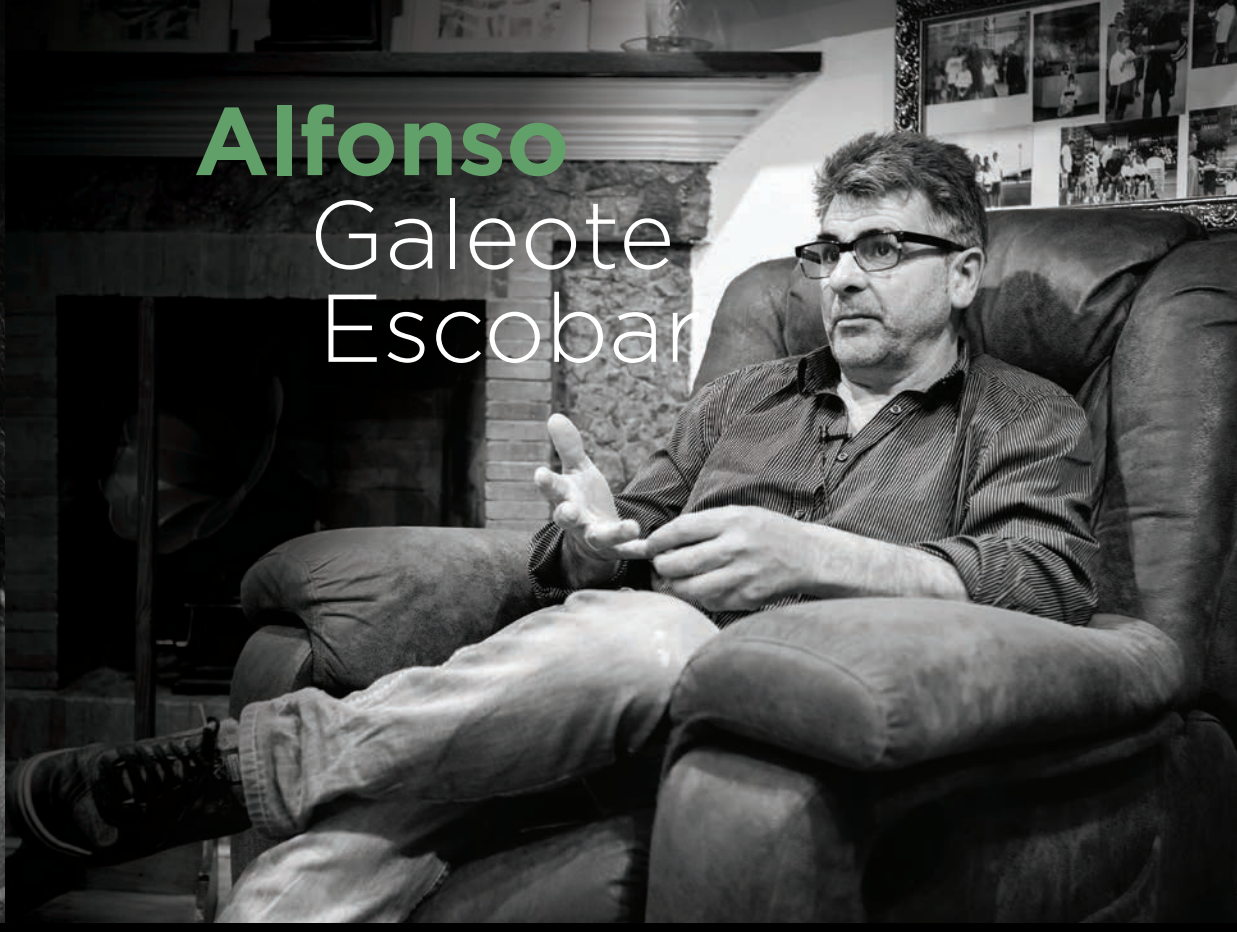

Alfonso Galeote Escobar

“La gent es queixa que no vol que juguin al carrer”

Sembla que es farà alguna cosa perquè els nanos puguin jugar. La gent es queixa que no vol que juguin al carrer, però si no tenen cap espai més, què vols que facin? Si tens un espai adequat per anar a jugar sí que els pots dir que al carrer no poden jugar, que vagin a jugar allà, però si no tens aquest espai... Els nanos han de jugar, és el que feia jo abans: carrer, pilota, bici, moto...

Zacaria
Al Gattari

“Una persona mai ha d’oblidar-se d’on ve”

Recordo que quan tornava de l’institut, quan feia l’ESO, arribava, deixava la motxilla, menjava el que fos i anava a jugar al parc.

[...] Una persona mai ha d’oblidar-se d’on ve. Penso així. Encara que tingui nacionalitat espanyola, segueixo sent marroquí.

Khalil Daïa

“M’agradaria molt treballar en alguna duana”

Estic estudiant a Girona per ser vigilant de seguretat. M’interessaria ser policia, en concret Guàrdia Civil, perquè m’agradaria molt treballar en alguna duana. Com al Discovery Max que fan allò de *Control de aduanas* i coses d’aquestes.

Abdelmajid Tahli Belhassani

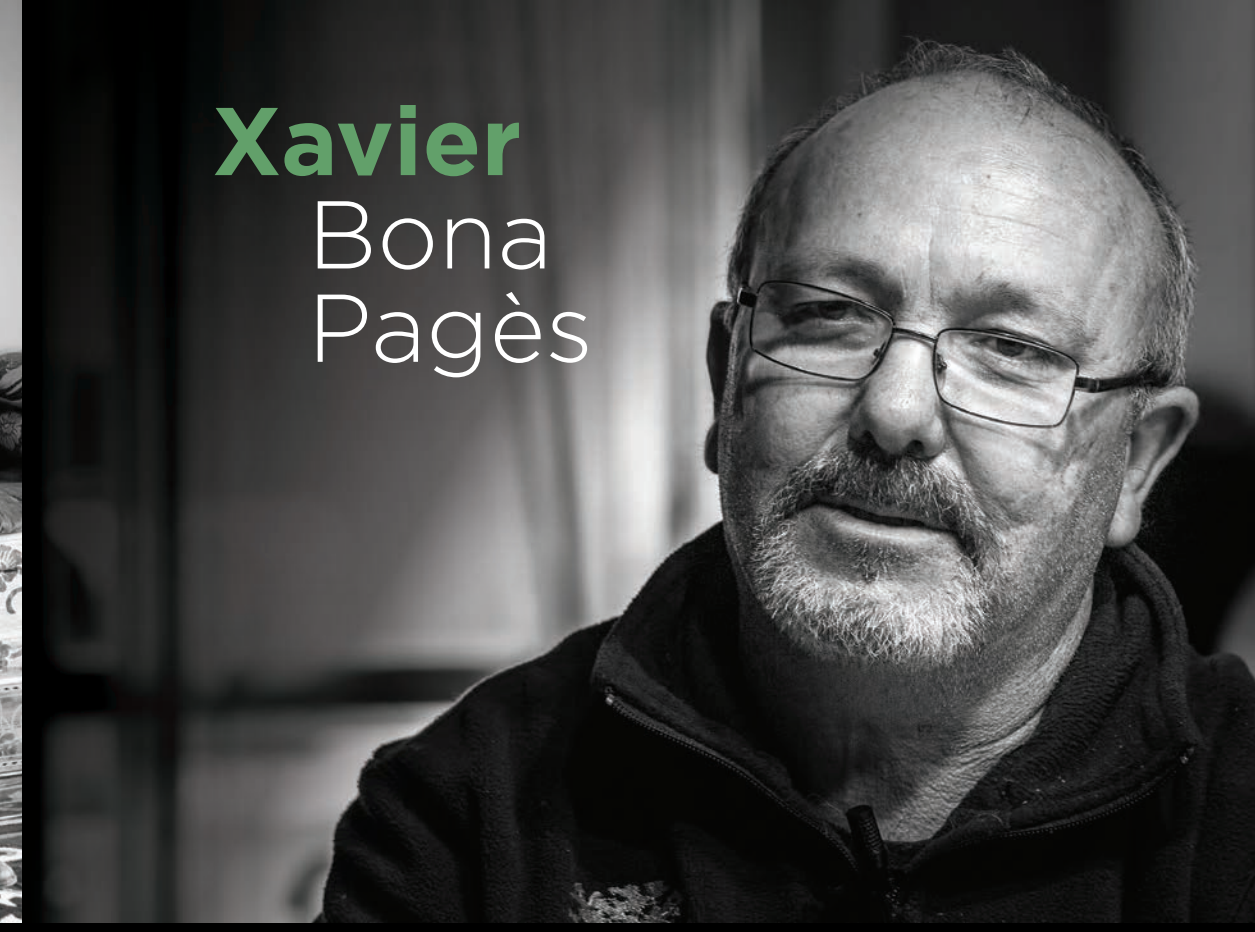

“Som aquí i s’han de seguir els costums d’aquí”

No oblido mai les meves arrels, evidentment, ho respecto tot, ho faig tot, però som aquí i s’han de seguir els costums d’aquí. En aquest sentit ensenyo als meus fills que som rics culturalment, que tenen dues cultures i tenen el privilegi de participar de totes dues. No es refugien en una cultura o en una religió, sinó que participen de totes dues.

Xavier Bona Pagès

“Inclús hem anat en algun casament marroquí”

Tenim relació amb famílies marroquines. Ells venen a casa, jo vaig a casa seva... Inclús hem anat en algun casament marroquí. Ells realment molt contents que hi hagués gent d’aquí en un casament seu. És com els d’aquí, un típic banquet, però que les dones van en un costat i els homes en un altre. A nosaltres ens tenien separats, les dones estaven en un pavelló, on s’ho varen passar pipa, elles sí que tenien ball i nosaltres, no.

Remedios Romero Herrera

“Aprendí a leer sola”

Yo no fui a la escuela, al ser la mayor y mi madre ser viuda, tenía que quedarme con mis tres hermanos. De niña estuve tiempo enferma del pulmón. Muchos niños de la posguerra cogieron esta enfermedad.

Estuve dos años sin moverme de la cama. Al estar tanto tiempo en la cama sola, para que yo pudiera pasar el rato me llevaban a mí los Tebeos y con ellos yo iba juntado las letras y aprendí a leer sola.

Isabel García Vizcaïno

"Y así aprendí el catalán"

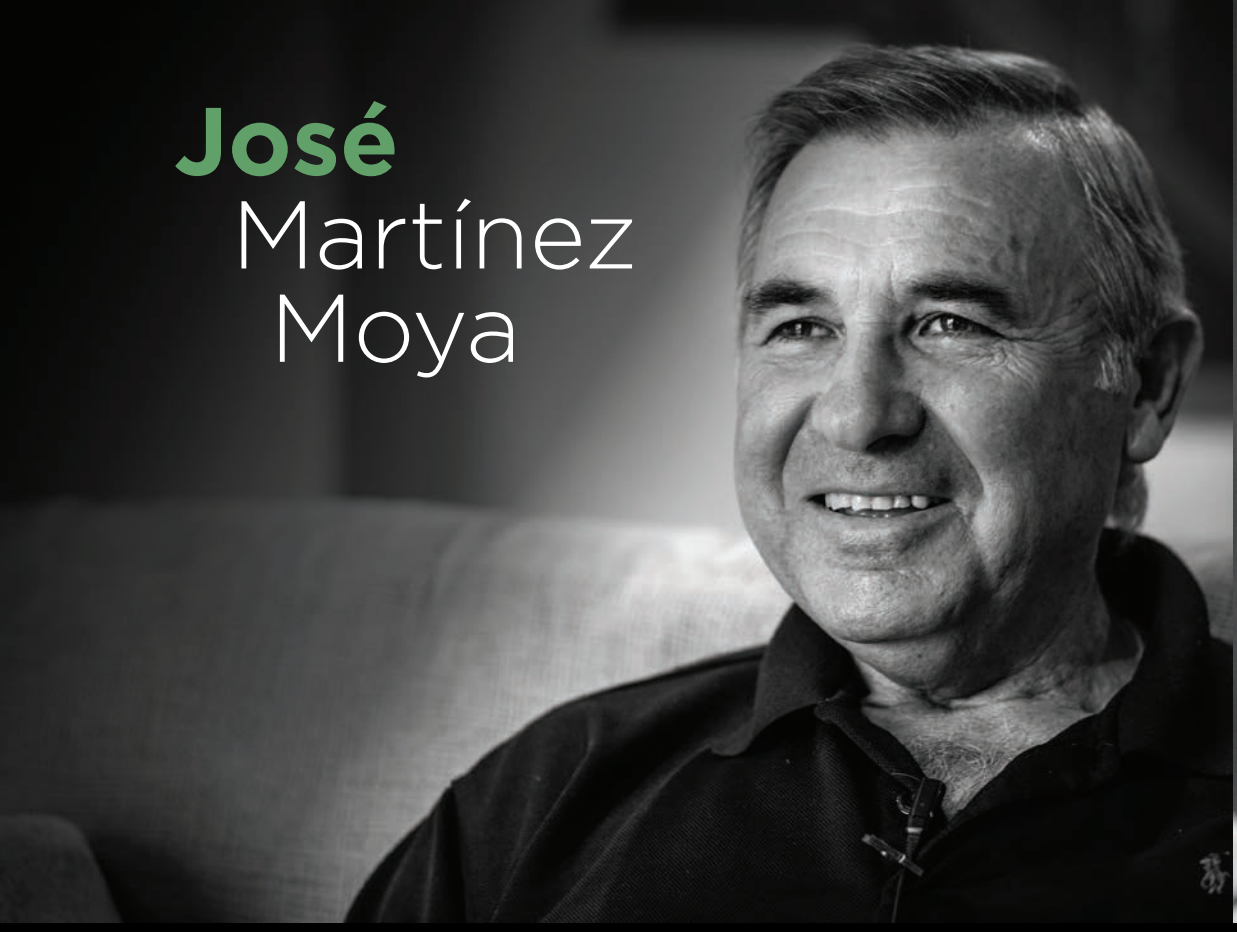
Al *cole* fui muy poco tiempo y a la edad de ocho años me puse a trabajar. Trabajaba en una casa cuidando a los niños, fregando suelos... Cuando llegué aquí casi en seguida me puse a trabajar en la panadería Can Jaume y yo siempre decía que a mí me hablaran catalán y que luego me lo repitieran en castellano, que si no no me enteraba de nada. Y así aprendí el catalán.

José Martínez Moya

“Me quedé a trabajar aquí porque me eché una novia”

Mi padre era tratante de ganado. Yo no seguí el negocio porque en los mataderos no puedo entrar. A mí la sangre no me entra. Mi padre me compró una furgoneta, aquella de llevar gente y entonces yo hacía viajes de allí para aquí. Traía a gente que trabajaban la temporada aquí, en plan *pirata*, que entonces se utilizaba mucho y ahora también. Y al final me quedé a trabajar aquí porque me eché una novia, mi mujer.

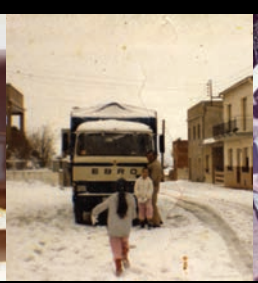

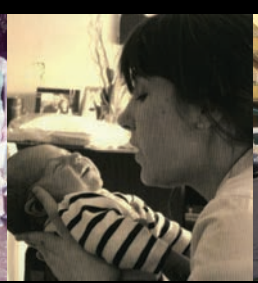

Marifé Martínez Ortega

“Molta gent jove no coneix la Punxa”

La majoria de gent de Palafrugell no coneix on és la Punxa. De la gent jove la majoria no coneix on és però ara els dius que és on hi ha el supermercat Esclat i ja ho identifiquen. Clar! Què has de venir a fer aquí al carrer Andalusia, no hi ha botigues, no vens a comprar res, és un barri molt tranquil. Molta gent jove no coneix la Punxa com a tal.

Isabel Zamora García

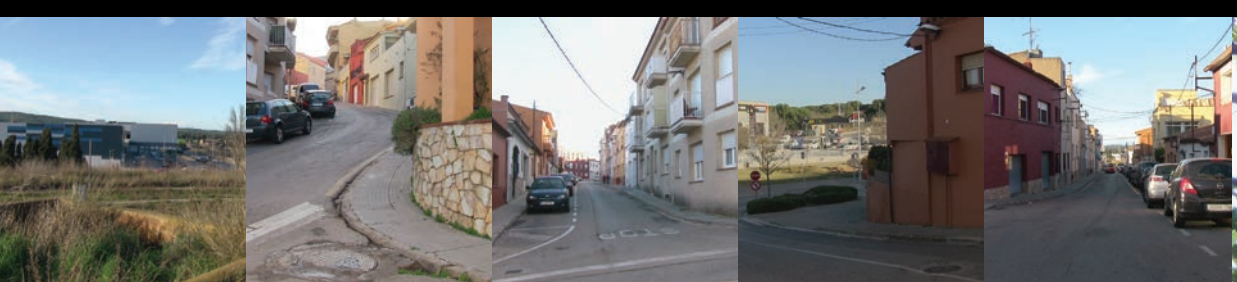

Imatge extreta de l'audiovisual

"Vaig ser la primera dona encarregada"

Vaig començar a la fàbrica triant discs. Hi ha gent que fa quaranta-cinc anys que varen començar fent una feina i encara estan igual. Jo no. Després em varen posar a les màquines de marcar, la primera dona que anava en aquestes màquines. Després a magatzem, es va jubilar un encarregat i em varen donar l'opció. Al principi estava espantada, però vaig començar.

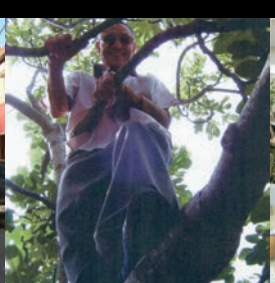
Vaig ser la primera dona encarregada en una fàbrica de taps de 250 anys. Havia de manar els homes i va ser una mica complicat perquè no estaven acostumats a ser manats per una dona, i més els homes grans, però al final tot va anar molt i molt bé.

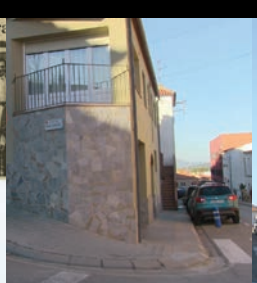
Rafael Bermúdez Castellano

“He trabajado en las minas”

Soy jubilado de Francia, he trabajado en las minas y ahora tengo la enfermedad de la silicosis y me he de cuidar mucho. Trabajaba en la región minera de Estrasburgo, a 18 kilómetros de la frontera alemana. Por los pozos nosotros ya llegábamos a Alemania. Hoy ya los trenes por debajo entran en Alemania y los de Alemania entran en Francia.

Jordi Piferrer Puig

“No és boig qui a casa torna”

Quan vaig anar a registrar la compra de la casa on visc el registrador es va posar a riure. Resulta que aquesta casa era un antic hort nostre. La meva besàvia s’ho havia venut a aquesta gent que es va fer la casa. Jo no tenia ni idea que era de casa. Era un hort que es va partir en dos i es varen fer dues cases iguales. Llavors quan hi vaig anar a viure el veí, que encara era viu, el senyor Parals, em va dir: “No és boig qui a casa torna”.

ajuntament de palafrugell
arxiu municipal

institut comunicació PALAFRUGELL